

DÜŞLERİNİ
YAKALA

Düşlerini Yakala
Özgün Adı | *Outrun the Moon*
Stacey Lee

Yayın Yönetmeni | Tuğçe Nida Sevin
Yayıma Hazırlayan | Merve Özcan
Kapak Uygulama ve Sayfa Düzeni | Aslıhan Kopuz

1. Baskı, Şubat 2018, İstanbul
ISBN: 978-605-9585-97-2

Türkçe Çeviri © Elif Nihan Akbaş, 2017
© Yabancı Yayınları, 2018
© Stacey Lee, 2016

Sertifika No: 11407

Yayıncının yazılı izni olmaksızın alıntı yapılamaz.

Yabancı™ Penguen Kitap-Kaset Bas. Yay. Paz. Tic. Ltd. Şti.'nin yan kuruluşudur.
Caferağa Mah. Neşe Sok. 1907 Apt. No: 31 Moda, Kadıköy - İstanbul
Tel: (0216) 348 36 97 Faks: (0216) 449 98 34
www.yabanciyayinlari.com – www.ilknokta.com

Kapak, İç Baskı: Deniz Ofset Matbaacılık
Gümüşsuyu Cad. Topkapı Center, Odin İş Merkezi No: 403/2 Topkapı-İstanbul
Tel: (0212) 613 30 06 - Faks: (0212) 613 51 97
Sertifika No: 40200

DÜŞLERİNİ YAKALA

Stacey Lee

Çeviren
Elif Nihan Akbaş

Ebeveynlerim Evelyn ve Carl Leong için.

Babam roman okumaz.

Anne, sen onu haberdar eder misin?

Geride bıraktığım on beş yıl içinde kolumu yılan balığı dolu bir fıçıya sokmuş, San Francisco'nun en yüksek tepelerinin hepsine tırmanmış, yüzlerce ruhun mezarı üzerinde usulca yürümüşüm. Bugünse havada yürüyecektim.

Tom'un sıcak hava balonu Yüzen Ada tepemizde dolaşıyordu. Ağa geçirilmiş tofu rengi ipeklerden oluşan bir bulut gibiydi. Tom, yalnız gerçekleştirdiği birkaç uçuştan sonra, nihayet beni de balona bindirmenin güvenli olacağına karar vermişti. Onu yere bağlayan kazıkların üzerinde gerilip duran bambu sepetin iç duvarında elimi gezdirdim. Balon da ben de havalanmak için can atıyorduk.

Sepetin dışında duran Tom da dilini uzatmış rüzgârı kontrol ediyordu. Neyse ki kafasındaki saçsız bölgede yeniden saç çıkmaya başlamıştı. Aslında saç tıraşı olmak istememişti ama babasının bir sonraki nakliyesinden bana pahalı bir *chuen pooi* soğanı* ayarlamayı kabul ettiğinde saçını kesmek için ben ısrar etmişim.

Şüpheyle Presidio Askeri Bölgesi'nin ıssız tepelerine bakarak, "Hava tahminimden daha rüzgârlı," diye mırıldandı.

* Öksürüğe iyi gelen, Çin'e özgü bir çay. -yhn

Alişkanlıktan, aramızda Kanton lehçesiyle konuştuğumuz için okulda uyarı alırdık.

“Bebek nefesinden bir parça daha güçlü sadece! Kararını değiştirmeyeceksin değil mi?”

“Hayır.” Pürüzsüz “talihli” alını kırıştı. Tom’un, endişelendiğinde yahut kızdığına bile yakışıklılığından hiçbir şey kaybetmeyen bir yüzü vardı. “Çoktan üç ya da dört kez değiştirdim.”

“Dört” dediğinde irkildim. Tom hareket etmeden dikilerek bana baktı. Ona, ömrüm boyunca bu rakamın dahil olduğu bir dizi talihsizliğe maruz kaldığım için dört rakamından hoşlanmadığımı hiç söylememiştim. Normalde annemin geleceğe yönelik batıl inançlarına dudak büktüğümü bilirdi. Bu sayıyla ilgili düşüncelerimi söyleseydim benimle dalga geçerdi.

Ama bugün bir sayı tarafından alt edilmeyi kabul edemedim. Kendimi zorlayarak gülümsedim. “O balonu şişirmek için iki saat harcadıktan sonra yerde kalmayacağım.”

Nisan ayının şafak öncesi serinliği, kapitone montumun altından bile ürpertiyordu beni. Hafif bir esinti olduğunu inkâr edemedim ama biz de biraz yükselip hemen iniş yapacaktık. On dakikalığına ağırlığımız yokmuş gibi göğe asılacaktık, o kadar.

Taşınabilir, bacalı bir ocak, bir hortum aracılığıyla sıcaklığı balonun içine aktarıyordu. Balon gururlu bir anne baykuş gibi şişiniyordu. Ciğerlerimi doldurdum. Heyecanım bir kez daha dalgalandı. Uçmak!

Tom çömelerek *İngiliz-küreği* ile ocağa biraz daha kömür attı. İngiliz anahtarıyla bahçıvan küreği kullanarak kendi yaptığı bir aletti bu. Ocağın kapısını kapamak için anahtarlı kısmı kullandı. “Zıplamayı kes. Sepetimi kıracaksın.”

“Sen de endişelenmeyi kes. Bu bambuları kaplanlara kafes yapmak için kullanıyorlar. Ben kaplandan kötü olamam.”

“Kendini pek tanıımıyorsun.”

Ha ha! “Kendi küresel işimi kurmak istiyorsam bir kaplana dönüşmem gerek.”

“Kimseyi ısırma, yeter.” Dudaklarında küçük bir tebessüm belirince kalbim hızla attı. Annem geçen ay burçlarımıza baki uyumlu bir çift olduğumuzu söylediğinden beri Tom bana karşı tuhaflaşmıştı. Nadiren gülümsüyordu.

Ben de ona gülümsedim ama bakışlarını kaçırdı. Gazeteci çocuk şapkasını başına geçirip eldivenlerini taktı ve bir kez daha rüzgârı diliyle kontrol etti. Kalkışa geçmemiz yakındı.

İngiliz-küreği ile ilk birkaç odunu çekip çıkardı. “Çekme halatına dikkat et. Hiçbir şeye de dokunma. Bununla kastettiğim, seninle Ada arasında hiçbir şekilde temas olmaması.”

“Ayağım da mı değmesin?”

İnledi. Tom başka bir kazık çekince sepet sarsıldı. Son kazığı da çektikten sonra bir akrobat gibi yükselen balonun kenarına çıkacaktı. Bu bambudan kapsülde kıvrılıp yattığımızı hayal ederken tenim ısındı.

Başımın üzerindeki ipeğin bir köşesi hafifçe sönüyordu. Belki de rüzgârlar düşündüğümünden daha savaşıyordu. Ellerimi arkamda kavuşturarak, balonun içine akan havayı kontrol eden hortumun üzerindeki anahtar şeklindeki vanayı inceledim.

Tom’un gözleri dikkatle bana döndü. “Bir şey unuttum. Hemen dönerim. *Hiçbir şeye* dokunma. Uçurtmayı hatırlıyor musun?”

“Unutmama izin vermiyorsun ki, hatırlatıp duruyorsun.” Geçen ağustosta, benim için şakayıklardan yaptığı uçurtmanın ipini bırakmamamı söylemişti. Ama ben fazla direnememiştım ve uçurtma doğruca Pasifik’e uçmuştu.

Hızla el arabasına doğru koştu. Az sonra çam ağaçlarının ardında gözden kayboldu. Ne unutmuştu ki? Her şeyi indirmiştik. Alet edevat, ipler ve mide bulantısına karşı zencefilli şeker.

İpek biraz daha çöktü. “Tom? Ada dağılıyor!” Sözlerim rüzgârda kayboldu.

Saçımı dalgınlıkla hafifçe çekiştirdim. Balonu şişirirken ipeği tutmaktan kollarım hâlâ ağrıyordu. Balon sönerse daha sonra

gelmemiz gerekirdi ve haftalarca yeni bir şans bulamayabilirdik. Babam, saat sekizde çamaşırhanede olmamı bekliyordu. Babasıysa Tom'a nadiren aktardan izin verirdi.

Tom'dan cevap gelmedi. Hiçbir şeye dokunmayacağıma söz vermiştim ama bunu anlayacağına emindim.

Balona sıcak hava akışını düzenleyen anahtara dokundum. Sıcaktı. Yavaşça döndürdüm. İpek saniyeler içinde yeniden şişti. İşte! Yağmur yakalamak kadar kolaydı.

Sepet aniden yükseldi. Çok fazla sıcaktı! Anahtarı az önceki konumuna getirmeye çalıştım ama bizi zeminde tutan dört kazıktan biri düşünce dengemi kaybettim. *Dört.*

"Ah!" Sepetin bir yanına tutunarak dehşet içinde kazıkların birbiri ardına devrilişini izledim. Çaresizce yeniden anahtarı kavradım ama nasıl olduysa onu yuvasından çıkarmayı başardım. Kalbim küt küt atarken anahtarı yerine yerleştirip çevirmeye başladım ama hiçbir şey olmadı. Son kazık da çürük bir diş gibi düştü ve Ada serbest kaldı.

Yükselmeye başladım. Yukarı ve uzağa...

Can havliyle sepetin kenarına sımsıkı tutundum. Bir an için aşağı atlamayı düşündüm ama balon çok hızlı yükseliyordu. Çok geçmeden ağaçların arasından Tom'u ve babasının atı Winter'ı görebilecek kadar yükseldim. "Tom!"

Tom beni görünce saçını başını yolmaya başladı. Ellerini ağzına siper ederek bir şeyler bağırırken bir yandan da koşuyordu. Rüzgârdan ne dediği anlaşılmadı. Yumruğunu sıkıp salladı. Kızmış mıydı? Hareketlerinde panikten kaynaklanan bir sarsaklık vardı. Onu daha önce hiç böyle görmemişim.

Balon bir yana devrilince midem boşalmış gibi oldu. Aşağıda giderek küçülen manzaraya baktım. Neredeyse otuz metre vardı aramızda. Örgüyü güvene alan halkadan ipler sarkıyordu ama onları kurcalamaya cesaretim yoktu. Bu yükseklikte yapacağım herhangi bir hata felaketle sonuçlanabilirdi.

Atalarım! Sizlere öbür dünyada katılmaya hazır değilim.

Hoşça kal katı toprak. Umarım ardında bıraktıklarımı temizlemek için her zaman uğraş verdiğimi ve yüzeyinde tek bir gereksiz delik bile açmamaya çalıştığımı hatırlarsın. Hoşça kal sevgili Tom. Chinatown'da çok az kız olsa da sen kıvrak zekân ve sıcak kalbinle içlerinden istediğini elde edebilirsin. Yalnız lütfen o zarif Ling-Ling'i seçme. Beşinci sınıftan beri sende gözü var.

Bir martı sürüsü cıyaklayarak sepetin yanından geçti. O an birden ürperdim. İpeği delik deşik edeceklerdi. "Kış! Uçan sıçanlar sizi!"

Ada sarsıldı, ardından sallandı. Martılar etrafımda dönüp dururken midemdekileri kusmamakta zorlanıyordum.

Daha önce inançlarım hakkında hiç düşünmemiştim. Çok geç kalıp kalmadığımı merak ettim. Babam Katolikti. Annem ise daha geleneksel inançları tercih ediyordu. Budizm, Taoizm, üzerine bir doz Konfüçyüs felsefesi serpilmiş bazı inançlar işte. Her neyse. Doğu inançlarında kimse kendinize has ahlaki çorbanıza hangi maddeleri kattığınızla ilgilenmezdi. Bir çorbanız olması yeterliydi. Özellikle de epeyce zencefil içeriyorsa...

Cebimdeki zencefilli şekeri hatırladım. Balmumlu paketi açarken şekerlerin çoğunu yere düşürsem de birini yakalamayı başardım. Sonra da o şekeri martılara fırlattım. Bir dizi kanat sesiyle cıyıklama duyuldu, sonra şekerin ardından uçup gittiler.

Öyle rahatlamıştım ki neredeyse ağlayacaktım. Bir sorunu aşmıştım işte. Sırada ne vardı? Gözlerim, Tom'un çekme halatı dediği borda kancasına takıldı. Belki de gemilerdeki çapa gibi bir şeydi bu, olamaz mı? Onu bir kenardan aşağı bıraktım.

Kanca aşağı doğru inerken sepet sarsıldı.

Önce hiçbir şey olmadı ama bir dakika kadar sonra Ada nihayet süzülüp durmayı bıraktı. Alçalmıyordum ama yükselişim de durmuştu. Sepet yerden yaklaşık kırk beş metre yüksekte durmuş, hafifçe batıya doğru ilerliyordu. Uzakta St. Clare Kız Okulu'nun sarı binalarını görebiliyordum. Nihayet o okulun iç avlusunu, tam da son nefesimi vermek üzereyken

görecek olmam tam bir ironiydi ve ağzımda buruk bir tat bırakmıştı.

Yeni yeni doğmaya başlayan güneş, gökyüzünü pembe ve sarıya boyamıştı. Annem tam da şimdi *juk** ve pirinç lapasını karıştırıyor ve benim Tom'la mantar toplamaya çıktığımı düşünüyor olmalıydı. Erkek kardeşim Jack, Oriental Devlet Okulu'na doğru yola çıkmadan önce camlardaki sıvaları siliyordu kesin.

Bu maceradan sağ çıkmalıydım. O *chuen pooi* soğanı daha iyi bir yaşama giden biletimiz olacaktı.

"Hepimizi Chinatown'dan kurtarabilirim! Bir planım var!" İyice saçmalamaya başlamıştım. Bir balonla, sıcak hava dolu bir bezle konuşuyordum.

İpin biri başıma çarpınca dengemi bulmak için ona tutundum. Aşağı çektiğimde ipeğin havası biraz boşaldı. Derken sepet biraz eğildi. Anlık bir hafiflik hissi vücuduma bir şok dalgası gönderdi. Tom bu yüzden mi yumruğunu sallıyordu? Bana ipi çekmemi söylüyordu.

Balonun ağzına baktıktan sonra ipi dikkatle bir kez daha çektim. Sepet döndü, ardından birkaç metre alçaldı. Atın sallanan kuyruğunun etrafında dolanan bir sinek gibi sersemlemiş halde yığılıp kaldım.

Balon tekrar sarsıldı ama aşağı düşerim korkusuyla yana bakmadım. Başımın dönmesi geçince yeniden balonun ağzına baktım. Oradan üç ip sarkıyordu. Kendimi sıkarak içlerinden birini cesaretle çektim. Balon diğer tarafa doğru dönmeye başladı.

"Mercy, sağlam dur. Harika iş çıkarıyorsun."

Tom'un sesi uzaktan, sepetin altından bir yerden geliyordu.

Öylesine rahatlamıştım ki ağlamak istedim. "Tom?" diye haykırdım.

Bir dakika geçmemişti ki yandan bir bacağına atıp yanıma gelmiş, ustaca hareketlerle sepetin içindeki ipleri idare etmeye başlamıştı. Ayak bileklerine sarılmamak için kendimi zor tuttum.

* Uzakdoğu'ya özgü, tahıllardan oluşan bir tür lapa. -yhm

“İyi iş çıkardın. En azından borda kancasını yakalayabileceğim kadar indirdin. Bak, bu ip ana hava menfezini harekete geçirir ve doğruca aşağı inmeni sağlar.”

Göz açıp kapayana kadar yeniden yeryüzüne ayak basmıştık. İpek ise krem rengi bir okyanus gibi dalgalanıyordu. Tom inmeme yardım etti. Tır tır titreyerek ona sımsıkı sarıldım. Onun sıcaklığı tüm korkumu eritip yok etmiş, yerini uçarı ve umutlu bir hisle doldurmuştu. Bu dehşetli uçuşun Tom’un kollarında sona ereceğini bilsem, gönüllü bile olabilirdim.

“Özür dilerim,” dedim. “Sözünü dinlemeliydim.”

“Hayır, asıl ben özür dilerim. Seni yalnız bırakmamalıydım.” Gözlerinde kaygılı bir ifade yanıp söner gibi oldu. Bir an için ilgisinin kardeşçe bir ilginin ötesinde olduğunu umut etmeye cesaret ettim.

Derken yüz hatları birden sertleşti. Beni nazikçe kendinden uzaklaştırdı.

Tepkisi yüzünden yanaklarım kızardı. Sesimdeki kırgınlığı gizlemeye çalışarak, “Ne için geri dönmen gerekti?” diye sordum.

Cebini karıştırıp buruşmuş bir soğan çıkardı.

Chuen pool’yi görünce, “Birin enerji kesesine benziyor,” dedim.

Kulaklarının ucu kızarıncı kahkaham, altın madenine inen bir küreğin sesi gibi çınladı.

Daha iyi bir yaşam biletimiz çıkagelmişti.

2

Saat üçte sokak satıcılarının sesi, iki odalı dairemizin ince camlarından içeri doluyordu. “Joss kâğıdı!* Kırmızı paketler! Şans şekerleri!” Chinatown’da birileri her zaman bir şeyler satardı.

Gün içinde bilmem kaçınıcı kez, ailem bu tür cenaze malzemelerine ihtiyaç duymaktan kurtulduğu için hem Tanrı’ya hem kendi atalarımıza şükrettim.

Tom, talihsiz maceramızı bir sır olarak saklayacaktı. Bunu hep yapardı zaten. Bayrak direğine tırmanıp orada mahsur kaldığımda ya da onu zorla okyanusa sokup da boğulmanın eşiğinden döndüğümüzde de kimseye söylememişti. Benden farklı düşünüyor olabilirdi ama hata olacak kadar sadıktı.

Erkek kardeşim Jack, hemen yanımda bir havlunun kenarlarını kapatırken gürültüyle nefes alıyordu. Annemin itirazlarına rağmen babam, Jack’in aile işini öğrenmesinin vaktinin geldiğini söylemişti. Küçük tadilatlar da çamaşırcılığın bir parçasıydı. Jack ipe bir düğüm atıp dikişlerden oluşan savaş alanını havaya kaldırdı.

“Güzel ama havluyu pantolonuna dikmişsin.”

Başına vurdu. “Yine mi!”

* Çinlilerin cenazelerde yahut ayinlerde yaktıkları yaldızlı bir kâğıt türü. –çn

Kucağımdaki *İş Hayatına Atılmak İsteyen Kadınlar* adlı kitabı kapatıp Jack'i üzerinde oturduğu eski sandıktan ittirdim. Sonra da kitabımı hazinelerimizi sakladığımız o sandığa geri koydum. Geçen Noel, mezarları süpürme işini kaybetmemden hemen sonra cenaze işlerini yürüten Bay Mortimer bana bu kitabı hediye etmişti. Laurel Hill Mezarlığı'ndaki kütüphaneden sürekli ödünç alıp duruyordum çünkü.

Sandıktan bir diğer hazinemizi, San Francisco haritasının en son çıkan 1906 edisyonunu çıkarınca Jack sessizleşti. Haritayı beton zemine yaydım. "Bu ay keşfe erkenden başlıyoruz."

Jack sandığı karıştırdı. Kızılderili kabartmalı demir paramızı çıkarırken çay tenekesi takırdadı. İki korsan, Korkunç Mercy ve onun yardımcı kaptanı Kara Jack her ay keşfedilecek yeni bir yer belirlemek için haritanın üzerinde bir bozukluk fırlattırlardı.

Jack, parayı tişörtüyle ovarak parlattı.

"Atma sırası *bende*," dedim elimi uzatarak. Normalde ısrar etmezdim ama dikkatli bir çaba ile parayı yavaşça atarak şehrin kuzey sınırına gelmesini sağladım. "Hey, şuna bak!"

"Ne, ne ol-oldu Mercy?" Heyecanlandığında ya da gerildiğinde kekelerdi.

Elimle işaret ettiğim noktaya doğru eğildi. "Görünüşe bakılırsa Çikolatacı Du Lac'ı ziyaret edeceğiz."

Bayan Lowry, *İş Hayatına Atılmak İsteyen Kadınlar*'da en büyüğü Texas'ta bulunan sığır çiftliklerinin başarısını yalnızca sıkı çalışmasına değil, Radcliffe Üniversitesi'nde aldığı eğitime de bağlıyordu. Bu şehirde yalnızca tek bir okul bana benzer bir eğitim verebilirdi ve o okul da çikolatacıya giden yol üzerindeydi.

Jack'in gözleri iştahla büyüdü. Kötü Fransız aksanıma rağmen, geçen ay ona Li'l Betties çikolata damlalarından aldığımdan beri, çikolata sözcüğünü duyduğunda ne olduğunu anlıyordu.

"Hadi gidelim!" Jack, haritayı katlamaya yahut havluyu

pantolonundan sökmeye yeltenmeden kapıya atıldı. Müşterilerimizi ziyarete giden anneme bir not bıraktım.

Birkaç dakika sonra, ciğerlerinin izin verdiğiince hızlanmaya çalışan Jack, Chinatown'un dar sokaklarında beni çekiştiriyordu. Restoranları belirten üç köşeli sarı bayrakların altından geçerek nergis standındaki ezilmiş tomurcuklara doğru ilerledik. Dilek fenerleri binaların saçaklarında sallanıyordu. Tom'un Yüzen Ada'sına ilham verenler de aynı fenerlerdi.

Tom'un babası, ki ben ona *amca* manasında Ah-Suk dedim, onun bir bitkibilimci olmasını bekliyordu ama Tom başından beri uçan şeyler karşısında büyülenirdi: güveler, kâğıttan uçaklar... En büyük hayali ordunun balon kolordusuna katılmaktı ama birimin dağıtıldığını öğrenmişti. Wright Kardeşler, gökyüzünde yeni bir kuş uçurduğunda Tom, Orville Wright'a bir mektup yazmış, bir çırağa ihtiyacı olup olmadığını sormuştu. Ama Bay Wright asla bir yanıt göndermemişti.

Jack bana baktı. "*Faa-di!*" *Çabuk ol!*

"Kanton lehçesinde konuşma Jack." Bugün, en az başkan Theodore Roosevelt kadar Amerikalı olacaktık. İnsanlar, yabancı gibi görünmeyenlerle iş yapmaya daha hevesli oluyordu. "Ayrıca zaten hızlıyım. Bu ayakkabılar beni yavaşılatıyor."

Belki de annemin bana oldukça büyük gelen botlarını giymek en parlak fikrim değildi ama Bayan Lowry, pazarlık yaparken uzun görünmenin önemini vurgulamıştı. Uzun insanlar güven telkin edermiş. O botlar da beni hemen hemen 1.65 gösteriyordu. Şimdiden ayak tabanlarım su toplamaya başlamıştı, bizi Slot'a kadar tıngır mungır götürecektir bir tramvaya binmeyi çok istiyordum. Ama tramvaya binmek adam başı beş sentti, bendeysen ancak bir kişilik para vardı.

"Ne kadar beklersen tadı o kadar güzelleşir," dedim Jack'e.

Dudaklarını gül goncası gibi büzüştürdü. Yapışkan elinin elimdeki baskısı da azaldı. Parmak boğumlarındaki çürükler

kalbimi sızlattı. Öğretmeni kekelemeyi bırakması için ona vurma yolunu denemişti. Jack'in ciğerleri ve konuşması, birkaç yıl önceki Kara Ölüm esnasında şehir bizi zorla aşlattığından beri hiç düzelmedi.

Becerebilirim her şeyi yoluna koyacağım... Günün birinde kocaman bir dünya haritamız ve içi bozukluk dolu bir sandığımız olacak.

Fırıncının karısı, Dokuz Numara Fırın'ın kapısında durmuş, o şahane kokuları sokağa yaymak için bir yelpaze kullanıyordu. Dokuz numara ismi ses olarak Çince *ebediyen* anlamına gelen sözcüğe benziyordu ve o sayının kullanıldığı işlerin kalıcı olacağı umulurdu.

Biz geçerken kadının kaşları çatıldı. Arkamdan, "Buyurgan küstah," diye mırıldandı. Benim bağımsız hareketlerimi hiçbir zaman tasvip etmezdi. Kendi kızı Ling-Ling'den oldukça farklıydım çünkü. O kız dükkânda, kucığında bir sepet çörekle vazo gibi hareketsiz otururdu.

Kendimi tepki vermemek için zorlayarak Jack'i North Beach'e giden Montgomery Caddesi'ne doğru sürükledim. Yanaklar, kişinin otoritesi için bir ölçüt sayılırdı ve benim çiklik elmacikkemiklerim de kendine güvenli ve hırslı bir kişiliği vurguluyordu. Elmacikkemiklerimi annemden almıştım ve her ne kadar erkekler bu tip kadınlardan çekinse de onlarla gurur duyuyordum.

Tom bu yüzden mi garip davranıyordu acaba? Bir cevizin birlikte büyüyen iki yarısı kadar yakındık birbirimize. Bir araya gelmemizden daha doğal ne olabilirdi ki? En azından bana göre.

Belki ben daha ağırbaşlı olsaydım, Tom gelecekteki evliliğimiz konusunda daha az çelişkiye düşerdi. Saygıdeğer bir bitki uzmanının uygun bir eşe ihtiyacı vardı sonuçta. Seçkin okullara girmek için rüşvet vermeyen birine. Eğri büğrü sokakları arşınlayan birine değil.

Neredeyse bir su oluşuna çarpınca Tom ile ilgili düşünceleirim aklımdan uçup gitti.

Jack, bizi hedefe daha hızlı ulaştıracakmışçasına ona oldukça dar gelen ceketinin kollarını yırtma riskini göze alarak boştaki kolunu hızla sallamaya başladı. Havlu her adımında bacaklarına çarpıyordu. Biraz çektiştirerek yeniden yavaşlamasını sağladım. Ah-Suk, Jack'in içsel enerjisini, beş bitkili çayıyla güçlendiriyordu. Ama fazla dozdan kaçınmamız gerekiyordu.

"Sence onlar da Li'l Betties kadar güzel mi?" diye sordu Jack.

"Li'l Betties'i her köşe başında bulabilirsin. Bu çikolatalar özel."

Birbirine karışan sarımsak ve okyanus kokusu, North Beach'in az ileride olduğunu haber veriyordu. Babam hep, çocukken Latin Bölgesi'nde yirmi farklı insana tabut çivisi (sigaraya böyle derdi) sattığını ama aynı dili iki kez duymadığını anlatırdı. Artık Russkyler ve Paddyler* havası daha güneşli olan Potrero Hill'e, Almanlar Noe Vadisi'ne, *les Froggy'ler*** ise canları nereye isterse oraya taşınmıştı. Bugün o bölgede çoğunlukla İtalyanlar, biraz da Meksikalılar ve Güney Amerikalılar yaşıyordu. Her biri için, tıpkı Çinliler gibi kendi âdetlerine uygun Katolik kiliseleri tahsis edilmişti.

Meydan, aceleyle dükkânlara girip çıkan İtalyanlarla doluydu. Biz geçerken kimileri bakışlarını kaçııyor, kimileriyse orada oluşumuzdan duydukları memnuniyetsizliği gizleme zahmetine bile girmiyordu.

Jack elimi sıktı. "Buradaki kaldırım taşları daha yeni. Belki de onlara çamur bulaştıracağımızdan korkuyorlardır. O yüzden *ngok* davranıyorlardır." "Öfkeli" anlamına gelen Çince sözcüğü kullanmıştı.

"Bizim ayakkabılarımızın altında da onlarınkiyle aynı çamur var." Ara sıra sahil şerisinde uçurtma uçurmaya giderken bu mahalleden geçerdik ve semtin sakinleri bizi gördüklerine hiçbir zaman sevinmezdi.

* Sırasıyla Rusları ve İrlandalıları kasteden aşağılıyıcı lakaplar. -çn

** (Fr.) Fransızlar. -çn

“Onlar bizim sokaklarımızdan geçtiğinde biz de kızıyor muyuz?” diye sordu Jack.

“Bazen.” Zayıf yüzünü bana çevirerek bir açıklama bekledi. Ama o beyaz hayaletler için bizim hayvandan farksız olduğumuzu, o yüzden de hepimizi on iki kırık dökük bloktan oluşan bir kafese kapattıklarını nasıl anlatabilirdim ki? Kesilip atılacak varlıklardık. Siyah hayaletlerden bile daha aşağıydık. Bir defasında broşürün birinde beyazların bizim “labirent pasajlarımızda” kendilerine “kâfirlere has tecrübeler” satın alabileceklerini okumuştum. Bu tecrübeler içinde idollerle dolu bir put evini gezmek, gerçek bir esrarkeş kahvehanesi görmek (daha maceracı ruhlar için barbarların çubuğundan bir fırt da dahil) ve domuz ayağı kemirmek (sanki her gün yiyoruz da...) gibi şeyler vardı.

İç geçirdim. “Bizim onların sokaklarını kullanmamıza *öfkelenmelerine* daha çok öfkeleniyoruz.”

İnsanlar, Batılı kıyafetler giydiğimizde bile bize dik dik bakıyordu. Babam, Oakland’de doğduğumuz için bize Amerikalı olduğumuzu söylemiş ve Jack’in pek de vatanperver bir hareket olmadığı için saçını örmesini istemişti. Beyazlar bunun barbarlara ait bir gelenek olduğunu düşünüyordu. Ben yine de bunun, insanların Edward dönemine has kabarıklığa ulaşmak adına, saçlarına at kılı tutamları tıktırtmalarından daha kötü olduğunu anlamıyordum.

Jack’i çekiştirdiğimi fark edince adımlarımızı yeniden yavaşlattım.

Koca şapkalı bir kadın ilerideki tezgâhın başında duruyordu. Herhangi bir hırsızlık suçlamasına maruz kalmamak için, akışı kontrol ederek Jack’i karşıya geçirdim. Karşı tarafa, üç İtalyanın, sokağın en gösterişli restoranı Luciana’nın kırmızı tentesinin altındaki sandıklara doğru eğildikleri yere ulaştık. Dişleri sarı mısır tanelerine benzeyen genç adam sigarasının külünü silkti ve yan gözle bize baktı.

Yeniden karşı tarafa geçmeyi düşündüm. Korkunç Mercy aptal değildi. Ama İtalyan adamın beni korkutmasına izin verir ve bunu ona ya da bizi izleyen herhangi birine belli edersem, onların istediği olurdu. Köpekler gibi itilip kakılırdık.

Dünya umurumda değilmiş gibi geçip gitmeye yeltendim.

Fakat biz geçerken adam kollarını açtı ve tulumundan fındıkabukları döküldü. Hemen önümde durarak bana yukarıdan baktı. "Pigtail Sokağı diğer tarafta." Tütün lekeli parmağıyla Chinatown'un bulunduğu tarafı işaret etti.

"Affedersiniz, yolumuzu kesiyorsunuz," dedim duygusuzca.

Şarap kokulu bir kahkahayla arkasında oturmuş havuç soyan adamlara baktı. "Şuna da bakın, dilimizi konuşuyor."

Ona dilini ne iyi konuştuğumu nasıl da göstermek isterdim.

Jack elimi çekiştirince ona güven vermek için elini sıktım. Hayatta yolunuza bir taş çıktığında en iyisi onun etrafından dolaşmaktı.

Jack'i sokağa doğru çektim. Serserinin yanından geçtik ama yeniden kaldırıma çıkarken hasır şapkamın başımdan çekildiğini hissettim. Adam şapkayı yağlı saçlarının üzerine yerleştirmiş, ellerini birbirine bastırmıştı. Başını eğdi. "Çekik gözlüler ücreti ödemededen sokaktan geçemez."

Yanaklarım yanmaya başladı. Boğazımdaki düğmenin kopmak üzere olduğunu hissediyordum. Şapkamı almak için uzandım ama ulaşamayacağım kadar yukarı kaldırdı. "Ücreti öde. Sen ve küçük çocuk için bir dolar. O zaman belki şapkamı geri veririm."

"Ödemeyeceğim. Bir dolarım olsaydı bile senin gibi bir pis domuza vermezdim."

"Vay vay vay! Demek sonunda acı biber var, ha *cugino?*"
Yeniden dönüp ağızları kulaklarına varan arkadaşlarına baktı. Kızıl kahverengi bukleleri olan bir genç kız, pencerenin diğer yanındaki masalara kartopu şeklinde adaklıklar yerleştiriyordu.

* (İt.) Kuzen. -çn

“Ve-ve-ver,” dedi Jack. Yumruklarını iyice sıkmişti. Göğsü ise bir kuşunki kadar hızlı hareketlerle inip kalkıyordu. “Ve-ve-ver şunu...”

“Sorun değil Jack,” dedim ona Kanton lehçesiyle.

Adam güldü. “Sorun nedir? Ağzın işlemiyor mu bambino?” Belki de bir tür geri zekâlıdır.” Jack’in başına vurdu.

Kendime adamın ağzına bir tane yapıştırmayacak kadar hâkim olabildim. Bakışları üzerimde pis banyo suyu gibi dolaştı ve bir mendile sardığım *Chuen pooi* soğanını koyduğum cebimde durdu. Beyaz kumaşın bir kenarı dışarı taşıdığı için siyah cenaze elbisemle tezat oluşturuyordu.

Geri çekildim ama cebimdeki paketi kaptı. “Ücretimi buldum bile.” Şapkamı havuç kabuklarıyla dolu bir gazetenin üzerine fırlattı. Yüzü bembeyaz kesilen Jack şapkayı aldı.

Adam mendili çözdüğünde umduğu gibi bozuk para bulamadı. Buruşuk soğanı burnuna doğru kaldırdı, sonra hızlı geri çekti. *Chuen pooi* ayak gibi kokardı. “*Che cavolo!* Bu da ne?”

Arkadaşlarından biri bitkiye şöyle bir göz attı, sonra omuzlarını silkti. “*Cogliones’e** benziyor.”

İlk adam yüksek sesle homurdandı ama sonra alaycı ifadesi yerini belirsizliğe bıraktı. *Aha!*

“Bir beçtavuğunu piliç olarak satmak isteyen bir çiftçinin enerji kesesi.” Bu sözler ağzımdan ben farkında olmadan döküldü. “Çinlilerin, kendilerini kızdıranlardan intikam almak için çeşitli yolları vardır.” Kendimi olabildiğince dik tutmaya çalışarak en mağrur ifademi takındım. “Neyse ki artık beş oğlu var da buna ihtiyacı kalmadı.”

Adamın simsiyah sakallarının altındaki teni soldu. O sırada kızıl-kahverengi bukleli garson başını kapıdan uzattı. Badem şeklindeki “ejderha” gözlerini adamların üzerinde gezdirdi. Bakışları, kararlılığını ele veriyordu. “Bir sigara içmek ne kadar sürer?”

* (İt.) Küçük, ufaklık. -çn

** (İt.) Taşak. -çn

Ânı iyi değerlendirerek eşyalarımı adamın elinden aldım. Şapkamı yeniden başıma geçirdikten sonra peşimize düşme-yeceklerini umarak Jack'i oradan uzaklaştırdım.

Çikolatacı Du Lac'a vardığımızda sürekli dönüp arkama bakmaktan boynum tutulmuştu. Yol boyunca ayağımdaki botları en yakındaki çöp kutusuna atmaya hazırdım ama vazgeçmek, bir sürü su kabarcığının boşa gitmesi demektir. Acıya bir süre daha katlanabileceğime karar verdim.

Dükân, bütün bir bloğu kaplayan tuğla bir fabrikanın köşesindeydi. Cumbalı bir pencere, kek stantları üzerine düzgünce dizilmiş çikolata dairelerini gözler önüne seriyordu. Jack içerideki bolluğa gözünü kırpmadan bakıyordu. Her parçası, Paskalya ayını için şeker kuşakları, çiçekler ve küçük puantiyeli kumaşlarla giydirilmiş gibiydi. Eminim o minik süslere de iyi bir ücret alıyorlardı.

Jack ağzının suyu akarken, "Bu şimdye dek gördüğüm en güzel şey," dedi.

"Gel o zaman."

Kapıyı açar açmaz yanık şeker kokusu sardı etrafımızı. Madam Du Lac biz girerken tezgâhın ardından başını kaldırıp baktı ve küçük ağzı iyice büzüştü.

Kolay olmayacağını biliyordum ama onun anında beliren memnuniyetsizliği de tuz biber ekmişti.

Yanındaki hafif balıketli müşteri, konuşmasını keserek bize bakıp kaşlarını çattı, sonra daha kısık bir sesle monoloğuna devam etti. Ne kötü ki mermer zemin sesleri güçlendirirdi.

"Eskiden onları yıkamak için iki dolar alırdı. Şimdi ise üç dolar istiyor. Beş koz helva, dört de bal alayım ben. Yetmezmiş gibi bir de onu alması için bir araba gönderilmesini istiyor. Slot'un güneyine hem de! Dışarıdan bakınca altınlar içinde

yüzüyormuş gibi mi görünüyorum? Kurdeleye gerek yok, hiç zahmet etme. Bu ödemeleri yaparsak ne yiyip içeceğiz?”

Jack elbisemi çekiştirince yüzlerimizin aynı hizaya gelmesi için iyice eğildim. “İstedğin birini seç ama hiçbir şeye dokunma.”

Jack ciddiyetle başını salladı, ardından kendisine güvenmiyormuşçasına ellerini ceplerine soktu. İçeride dolaşmaya başladı. Cam kâselere ve raflara dikkatle göz gezdirdi.

Madam Du Lac hemen hemen benim yaşlarımdaki bir kıza baktı. Kız tezgâhın arkasında öyle sessizce çalışıyordu ki başta onu fark etmemiştim. Pembe deniz kabuklarına benzeyen kusursuz kulakları, önlüğüne dökülen sarı örgüleri tutuyordu. Menekşe rengi gözleri, mezarlıkta *Garden of Purity*'yi çiğnerken yakaladığım ineğinki kadar cüretkârdı. Muhtemelen herhangi bir şeye dokunmadığından emin olmak için, gidip Jack'in yanında dikildi.

Ayak parmaklarım kasıldı. Tezgâhtar kızlar bile bizden üstündü.

Nihayet balıketli müşteri ardında bir parfüm bulutu bırakarak çıktı. Madam Du Lac çenesiyle beni işaret etti ve buz gibi bir sesle, “Kapatıyoruz,” dedi.

Jack, parmağıyla domino taşına benzeyen bir çikolatayı işaret etti. Tezgâhtar kız isteksizce önlüğüne uzanıp maşayı çıkardı.

“Bir dakika Elodie,” dedi Madam Du Lac. Sonra bana dönüp, “Ücreti yirmi sent,” dedi.

Yirmi sent mi? O paraya yirmi tane Li'l Betties alabilirdim.

Yüz ifademi gören kızın dudaklarında bir tebessüm belirince o gülüşü elimin tersiyle silmek istedim.

Dimdik durarak, “Beş sente ne var?” diye sordum.

Madam Du Lac, tezgâhın üzerinde duran çikolata kaplı yer fıstığı tabağını işaret etti. “İki tane *cacahouètes* alabilirsin.”

Caca-ne? Burada yer fıstıkları bile fiyakalıydı.

Bir tanecik Jack, hayal kırıklığını belli etmeden tezgâha doğru ilerleyip kararsızca elini uzattı. Kadın siparişi vermek için harekete geçmeyince ödeme yapmamı beklediğini anladım. Hemen bir iç muhasebesine giriştim ve *İş Hayatına Atılmak İsteyen Kadınlar*'de insanın sıkıntılı durumlar karşısında, tıpkı bir fıçı suyun içindeki mantar gibi, insanın güçlük karşısında batmadan mağrur kalması gerektiğine dair söylenenler kendime hatırlattım.

Tezgâha doğru ilerleyip beş sentimi bıraktım. Neyse ki ayakkabılarım sayesinde dükkân sahibinden yaklaşık sekiz santim daha uzundum. Tezgâha koyduğum parayı eline almayıp kısık gözlerle inceledi. Belki de parayı çaldığımı ya da ona hiyarcıklı veba bulaştıracağını zannediyordu.

Bir süre daha tereddüt ettikten sonra parayı aldı ve pirinç kasasının içine koydu. Zevkle izledim. Gördün mü, o kadar da farklı değiliz seni bayat hamur. Senin yakanda daha çok dantel olabilir ama temelde ikimiz de soğuk ve sert paranın dilini konuşuyoruz.

Kaşığın sanki Jack'in kirletmesinden korkmuş gibi yüksekte tutan Madam Du Lac, iki küçük yer fıstığını kardeşimin avucuna bıraktı. Altın külçeleri neredeyse yere düşecekti ama Jack hızla yumruğunu kapadı. Birini bana ikram etti ama yüzüme bir gülümseme yerleştirerek reddettim. O fıstıkları alıp kadının burun deliklerine tıkmak istiyordum.

Birkaç saniye boyunca dükkânda duyulan tek şey Jack'in ağzından çıkan çiğneme sesleri oldu.

Hazırladığım cümleleri ve ayaklarımı bu işkence kafeslerine tıkma sebebimi hatırlamaya çalışarak boğazımı temizledim. "Madam, benim adım Mercy Wong. Acaba şahsım için çok önemli bir konuda kocanızla konuşmam mümkün mü?"

Kadının gözlerini buz gibi bir bakış kapladı. "Senin gibi biri kocamla ne hakkında konuşacakmış?"

"St. Clare Kızlar Okulu. Oranın öğrencisi olmayı çok istiyο-

rum. Kocanız da kurul başkanı olduğundan..." Bunu yanlışlıkla gelen bir broşürden öğrenmişim. "Düşündüm ki..."

"*Sen mi?*" Beni baştan aşağı süzdü.

En çok neye itirazı olduğunu merak ettim: Gözlerimin çekikliği, sahip olduğum tek elbisenin görünüşü ya da bazılarının deyimiyile "safra rengi" tenim mi?

"St. Clare ayaktakımından insanları kabul etmez. Belli standartları var." Elleri, tezgâhın üzerindeki nasırlı ellerime kayınca onları hemen çektim. Tezgâhtar Elodie sandalyesine dönmüştü ama gözleri benim üzerimdeydi.

Kendime bir kez daha *batmama* ilkesini hatırlattım. "Başarabilirim. Oriental Devlet Okulu'ndan en yüksek notlarla mezun oldum."

"*İmkânsız!*" dedi Madam Du Lac Fransız aksanıyla. "Artık gitmen gerek."

Jack bir yönlendirme bekleyerek bana baktı.

Duygularımı kontrol altına almak için mücadele ederek cebimdeki bohçayı çıkardım. "Ne yazık." Mendili çözüp uçlarının, içindeki *chuen pooi* soğanını gösterecek kadar düşmesine izin verdim. "Bunu da onca yoldan getirmiştim."

Kadının kırışmış gözkapakları ardına dek açıldı. Derin bir nefes aldı. "Yoksa o?.."

"Evet, ta kendisi. Böyle güzel bir parçayla gelmek zor oldu." Bunun için Tom'a en az bir yıllık saç kesimi borçluydum.

Kadının duruşu, açılan bir parşömen rulosu gibi gevşedi. Yazma rolü yapmayı bırakan tezgâhtar kıza huzursuzca baktı. "Elodie, bizi yalnız bırak, *s'il te plaît.*"*

Elodie bir kaşını kaldırdı. Sonra kalemını bırakıp arka kapıdan çıktı.

Sarı saçlarına aklar düşmüş, dudaklarının kenarları hafifçe kırışsa da Madam, narin elmacık kemikleri ve inci kolyeler için yapılmış gibi görünen ince boynuyla çok güzel bir kadındı.

* (Fr.) Lütfen. -çn

Chuen pooi isteyen kadınların çoğu, zaten güzellikten paylarına düşenin fazlasına sahiplerdi ve bu, sonraki yıllarda başlarına dert oluyordu.

Öncelikli olarak öksürük için kullanılsa da *chuen pooi*'nin çilleri yok ettiği ve ten rengini açtığı da bilinirdi. Madam Du Lac, Tom'un babasından iki kez ona bu bitkiden satmasını istemiş fakat adam onu reddetmişti. Pahalı bitkileri sırf gösteriş uğruna satmak prensiplerine aykırıydı. Tom'un anlattığına göre Madam sahte öksürük numarasını bile kullanmıştı.

"Bunun gerçek olduğunu nereden bileceğim?" dedi mağrur bir edayla. Kartal gagasına benzeyen burun delikleri genişlemişti.

"Bilemezsiniz. Hadi gidelim Jack." *Chuen pooi*'yi cebime koyduktan sonra kardeşimi kapıya yönelttim. Elbette blöftü ama rolü müthiş bir zevkle oynuyordum. Bu ânın tadını sonuna kadar çıkarmayı hak ediyorduk, şimdye kadar aşağılanmanın acısını çok çekmiştik.

Daha kapının koluna dokunamadan Madam, "*Arrêtez,*" dedi.

Sahte bir bıkkınlıkla iç geçirdim ve ona bakmadan kulağımı onun olduğu tarafa doğru çevirdim.

"Belki de bu konuyu biraz düşünebiliriz."

Pek büyük bir ilerleme sayılmazdı. Pirinçten kapı kolunu kavradım. Ayakkabıları bize doğru tıkırdadı.

Yürürken, sakatlığı olan insanlar gibi bir tarafa daha çok yükleniyordu. "Kocamın seni bu şekilde kabul etmesini bekle-miyorsun herhalde."

"Hayır. Tek istediğim kendimi tanıtabileceğim bir görüşme."

Ben ayakkabılarım sayesinde ona yukarıdan bakarken Madam kollarını kavuşturup dikleşti. "Pazartesi günü öğlen saatlerinde okulda olacak. Ona seni beklemesini söylerim."

Çıkmak için hareketlenmiştim ki yüksek sesle boğazını te-

* (Fr.) Dur! -çn

mizledi. "Bitki lütfen. Sana güvenmememi anlayacağını umuyorum."

Mendili gülümseyerek cebimden çıkardım ve açtığı avucuna bıraktım.

Bitkinin müstehcen şeklini ve görkemini görünce yanakları kızardı. "Peki onu nasıl hazırlayacağım?"

"Tarifi pazartesi günü eşinize veririm. Size güvenmememi anlayacağınızı umuyorum."

Ağzının kenarında kırışıklıklar oluştu. Jack'e sanki suçlanması gereken oymuşçasına karanlık bir bakış attı. Sırf bu yüzden onu biraz daha kışkırttım. "Ayrıca kardeşim aslında şunu istiyordu." Domino taşına benzeyen çikolatanın bulunduğu tabağa doğru ilerleyip cam kapağı kaldırdım. "Sorun olmaz, değil mi?"

Madam Du Lac'in kemikli göğsü şişti. Muhtemelen iyi bir püskürme için ciğerlerini dolduruyordu. Ama sonra dudaklarını sımsıkı birleştirdi ve başıyla onayladı.

Tam parmaklarımı kullanarak en güzelini alacaktım ki Jack, "Ha-ha-hayır, teşekkürler," dedi. Yakasını çekti. "Li'l Betties kadar güzel değiller."

Madam çilek gibi kızardı. Gülmedim ama bunun için gösterdiğim çaba karnımı ağrıttı. Kapağı yerine bırakıp neşeyle, "İyi günler Madam," diye cıvıldadım.

Bayan Lowry, iyi bir işkadınının bulunduğu yerden her zaman yüzünde bir tebessümle ayrılması gerektiğini söylüyordu. Karşısındaki onun yüzüne tükürmek üzereymiş gibi görünse bile.